

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний економічний університет

Кафедра економічної теорії

Міждисциплінарна курсова робота з економічної теорії на тему :
“Аналіз взаємозв'язку інфляції і безробіття: світові тенденції”

студентки II курсу Ф-21 групи

Стромчинської Т.В.

Науковий керівник :

к.е.н. старший викладач

Чирак І.М.

Тернопіль - 2017

План

Вступ

1. Теоретичні засади сутності інфляції та безробіття та їх зв'язку.
2. Макроекономічний аналіз інфляційних процесів у світі та їх взаємодія із рівнем зайнятості.
3. Проблеми регулювання інфляції та безробіття та шляхи їх вирішення.

Висновок

Список використаної літератури

Зміст

Вступ.....	4
1. Теоретичні засади сутності інфляції та безробіття та їх зв'язку.....	5
2. Макроекономічний аналіз інфляційних процесів у світі та їх взаємодія із рівнем зайнятості.....	9
3. Проблеми регулювання інфляції та безробіття та шляхи їх вирішення....	19
Висновок.....	25
Список використаної літератури.....	26

Вступ

Фундаментальною умовою сталого розвитку економіки країни є підтримання макроекономічної стабільності. Інфляцію і безробіття вважають двома основними факторами макроекономічної нестабільності. Тому взаємозв'язок між інфляцією та безробіттям є досить актуальною темою.

Зв'язок між ними настільки міцний, що вони подібно стихійному лиху з важкими соціально-економічними наслідками безпосередньо для населення держав, на території яких протікають дані процеси. Однак цей зв'язок є більш складним ніж це здається на перший погляд і впродовж останніх 40-50 років декілька разів порушувався. Так як інфляція і безробіття є двома найбільш важливими економічними показниками, які впливають на нас у нашому повсякденному житті, важливо мати уявлення про їх взаємозв'язок.

Актуальність теми. Інфляція та безробіття – одні з основних економічних проблем населення країн по всьому світі, на даному етапі розвитку людства. Тому вони потребують негайного вирішення. Дослідження взаємозв'язку є особливо важливим на сучасному етапі розвитку багатьох розвинених країн.

Об'єкт: інфляція та безробіття.

Предмет: взаємозв'язок інфляції та безробіття.

Мета роботи: проаналізувати взаємодію інфляції та безробіття в світі, визначити основні методи подолання та регулювання даної проблеми.

Завдання:

- описати теоретичні засади інфляції та безробіття;
- проаналізувати взаємозв'язок інфляції та безробіття в світі;
- виділити основні методи подолання та регулювання даної проблеми.

Структура роботи: вступна частина, виклад основного матеріалу, висновки, додатки.

1. Теоретичні засади взаємозв'язку інфляції та безробіття.

Задля кращого розуміння взаємозв'язку інфляції та безробіття, способів їх регулювання, слід розглянути їх теоретичні засади окремо один від одного.

Внутрішньо властивим ринковій економіці явищем є інфляція - тривалий, неперервний процес знецінення грошей, який проявляється у підвищенні середнього рівня цін через перевантаження сфери обігу грошовою масою, яка не наділенаю матеріальними цінностями. На сьогодні багато політиків та економістів називають інфляцію явищем, яке негативно впливає на економічний розвиток суспільства. В першу чергу, вона тісно пов'язана із безробіттям, проблемою зайнятості населення, а також матеріальним і духовним благополуччям людей. Зазвичай, інфляцію розуміють як таку ситуацію в економіці, під час якої та кількість грошей, яка знаходиться в обігу, перевищує необхідність в них. Наслідком даного процесу є знецінення грошової одиниці та загальне підвищення цін та товари та послуги.

Слід зазначити, що однією з основних ознак інфляції є те, що ціни мають нерівномірний ріст: одні залишаються без будь-яких змін, інші ростуть, а треті збільшуються не швидкими темпами.

Зовнішніми причинами інфляції є зростання цін на світовому ринку, від'ємне сальдо зовнішньоторговельного балансу, а також скорочення грошових надходжень від зовнішньої торгівлі. Внутрішні причини інфляції: незбалансованість економіки держави; встановлення високих податків і відсоткових ставок за кредит; запровадження неповноцінних грошей. [6]

Схематично класифікацію видів інфляції можна прослідкувати на рис. 1.1.

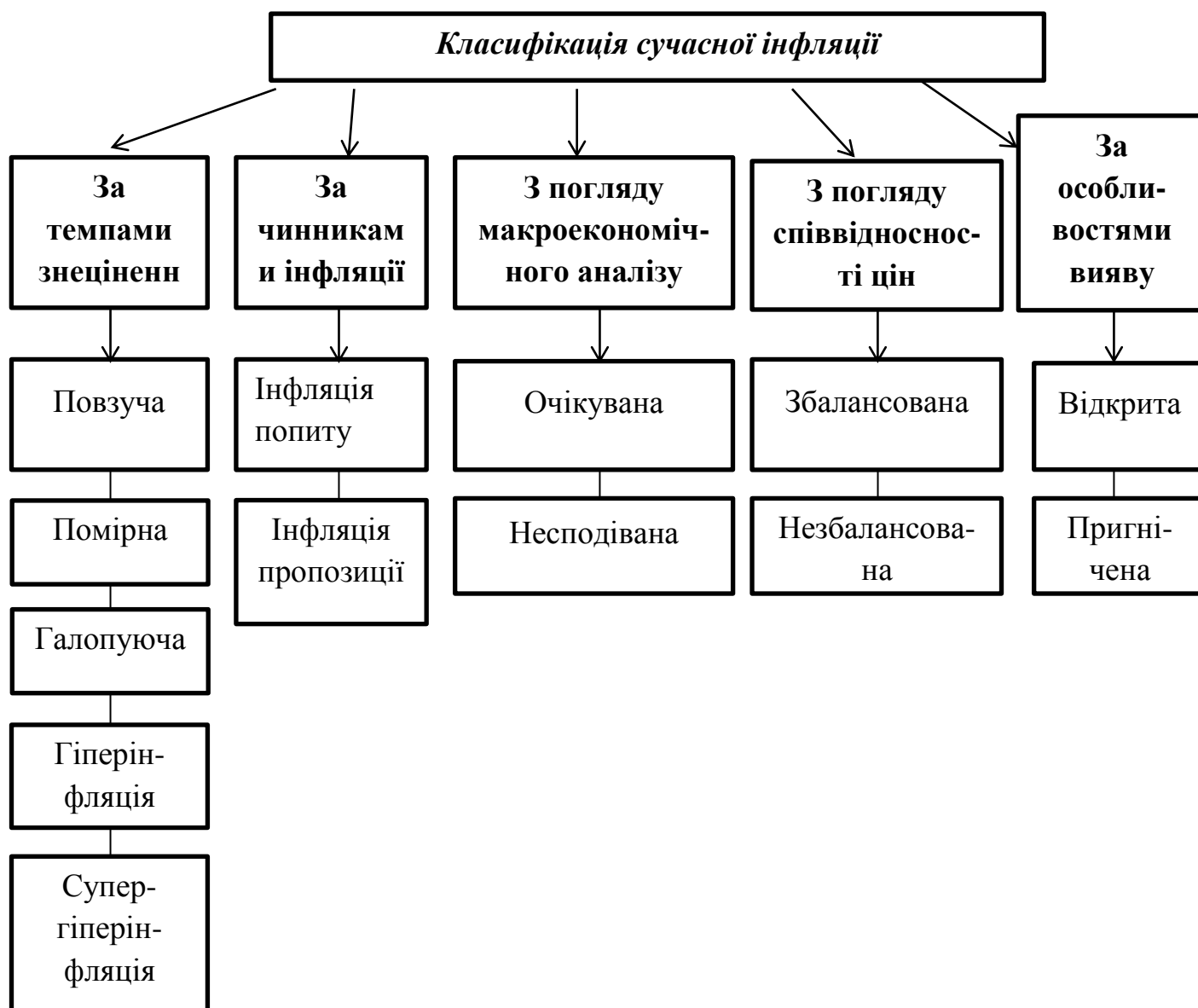

Рис. 1.1. Схема класифікації сучасної інфляції

Отже, інфляція як багатofакторний процес - це прояв диспропорційності у розвитку суспільного відтворення, що обумовлено порушенням закону грошового обігу. Тому основні причини інфляції розміщені в сфері обігу, в сфері виробництва, і дуже часто обумовлюються економічними і політичними відносинами в країні.

Другим фактором макроекономічної нестабільності є безробіття.

Безробіття – це соціально-економічне явище, за якого частина працездатного населення не можна знайти собі роботу. Безробіття формують

такі чинники: структурні зрушення в економіці, науково-технологічний прогрес, сезонне виробництво, інфляція, низький рівень професійної підготовки.

Види безробіття зображені на рис.1.2.

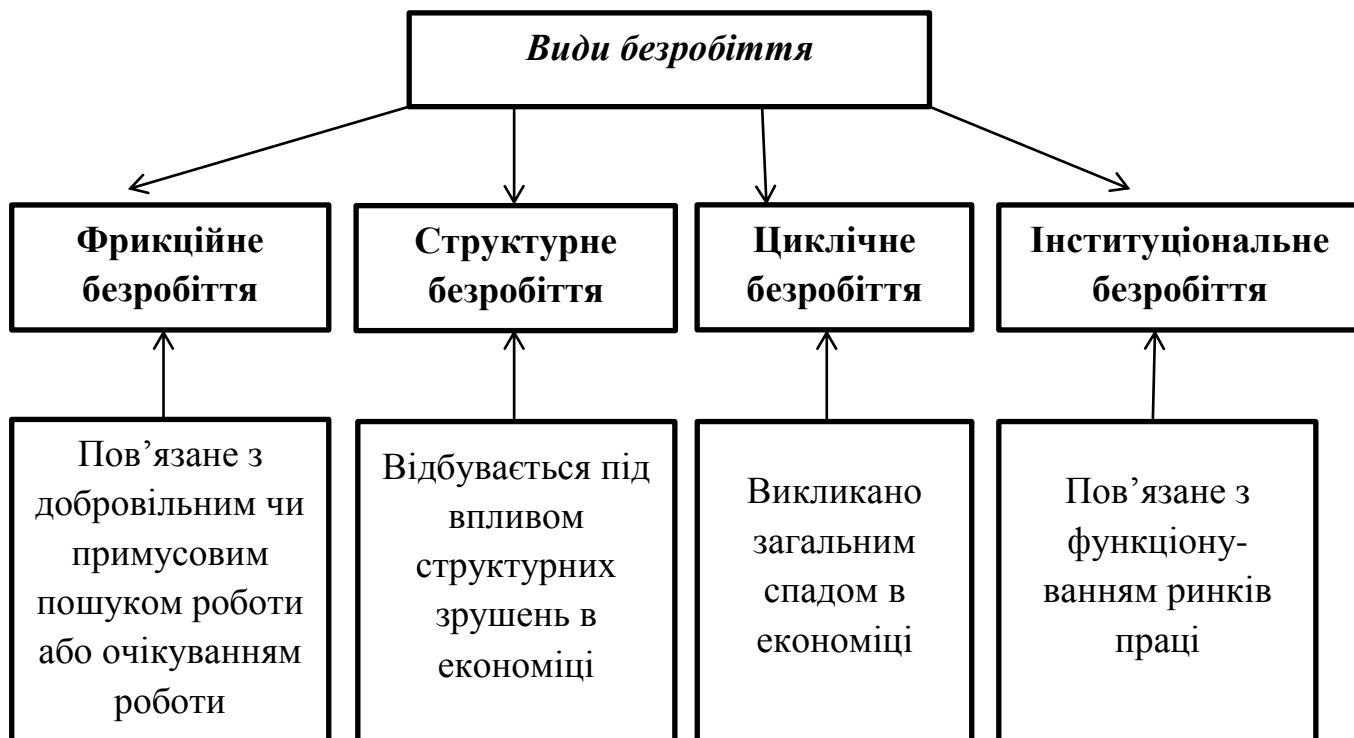

Рис. 1.2. Схематичне зображення видів безробіття

Безробіття поділяється на два типи: природне та неприродне. До природнього зазвичай відносять фрикційне та структурне, а до неприродного – циклічне. На природне безробіття впливають такі фактори як: частота безробіття та його тривалість. Коли фактичний рівень безробіття перевищує природній, то суспільству це приносить значні втрати. Зв'язок між перевищенням фактичного рівня над природнім та втратами ВВП поясний Артур Оукен. [7]

Отже, безробіття – це масштабна суспільна ситуація в країні, яку спричинили економічні, політичні або соціальні чинники, за якої частина працездатного населення не в змозі знайти роботу через обмежену кількість робочих місць.

Вперше залежність інфляції та безробіття була досліджена англійським вченим Олбаном Філіпсом у 1958 році. Він вивів кореляційну залежність між зміною приросту заробітної плати та рівнем безробіття, яка згодом була перетворена в залежність між заробітною платою та цінами (інфляцією).

З часом крива була скорегована з урахуванням адаптаційних очікувань економічних агентів та пристосована до реальних умов, через це, завдяки економістам Мілтону Фрідмену та Едмунду Фелпсу, змінила свій вигляд у довготривалому періоді.

Основною проблемою кривої Філіпса є її вигляд, використання у довгостроковому та короткостроковому періодах та можливість використовувати дану залежність як інструмент антиінфляційної політики. [4]

Крива Філіпса відображає взаємодію безробіття та інфляції таким чином: зменшення частки безробітних супроводжується підвищенням інфляції, та навпаки, створення обсягів виробництва нижче потенційного можливого рівня і спаді, на ринку праці буде присутня тенденція до дефляції. [3]

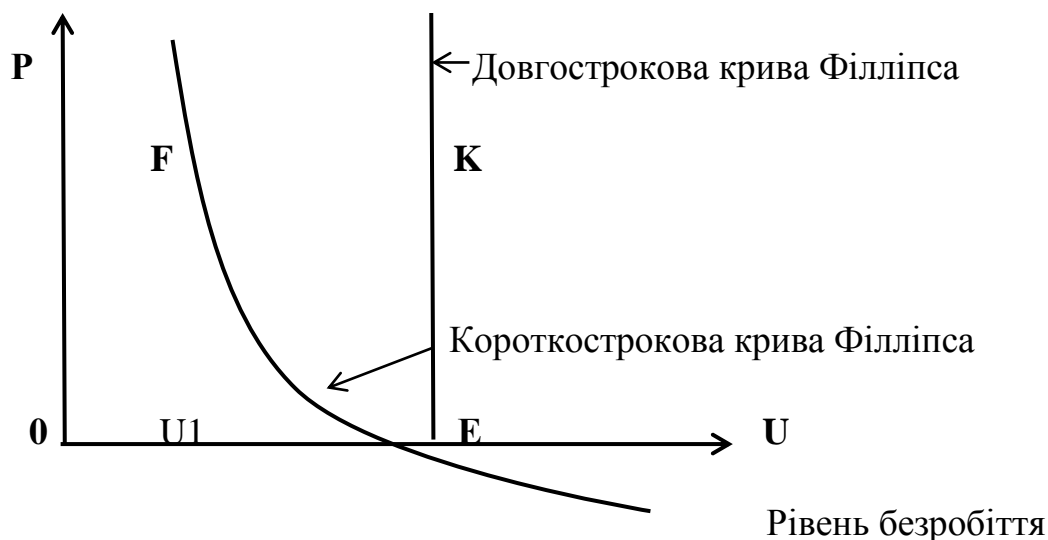

Рис. 1.3. Довгострокова та короткострокова криві Філіпса

Залежність рівня безробіття та темпів інфляції показують довгострокова та короткострокова криві Філіпса, які зображені на Рис. 1.3.

Точка E на графіку показує положення рівноваги на ринку праці, при якому існує один рівень безробіття U_1 (передбачає лише структурне та

фрикційне безробіття). Інфляція в даній точці дорівнює нулю. Якщо рівень безробіття впаде нижче величини U_1 , то сукупний попит збільшиться, а темпи інфляції у короткостроковому періоді зростуть. При зростанні рівня безробіття вище U_1 рівень цін знижується. [5]

Рівень безробіття, зміни пропозиції та вплив очікуваної інфляції можна математично зобразити за допомогою рівняння :

$$\pi = \pi^e - \beta(u - u^e) + \varepsilon$$

де π – фактичний рівень інфляції, π^e – очікуваний рівень інфляції, β – параметр більший від нуля, u – фактичний рівень безробіття, u^e – природний рівень безробіття, ε – шокова зміна пропозиції.

Отже, в умовах неповного запровадження виробничих можливостей при безробітті, яке перевищує природній рівень, стимулювання сукупного попиту призведе до стимулювання заробітної плати в довгостроковому періоді, буде супроводжуватись зниженням сукупних витрат в результаті дії позитивного ефекту масштабу і економії на затратах.

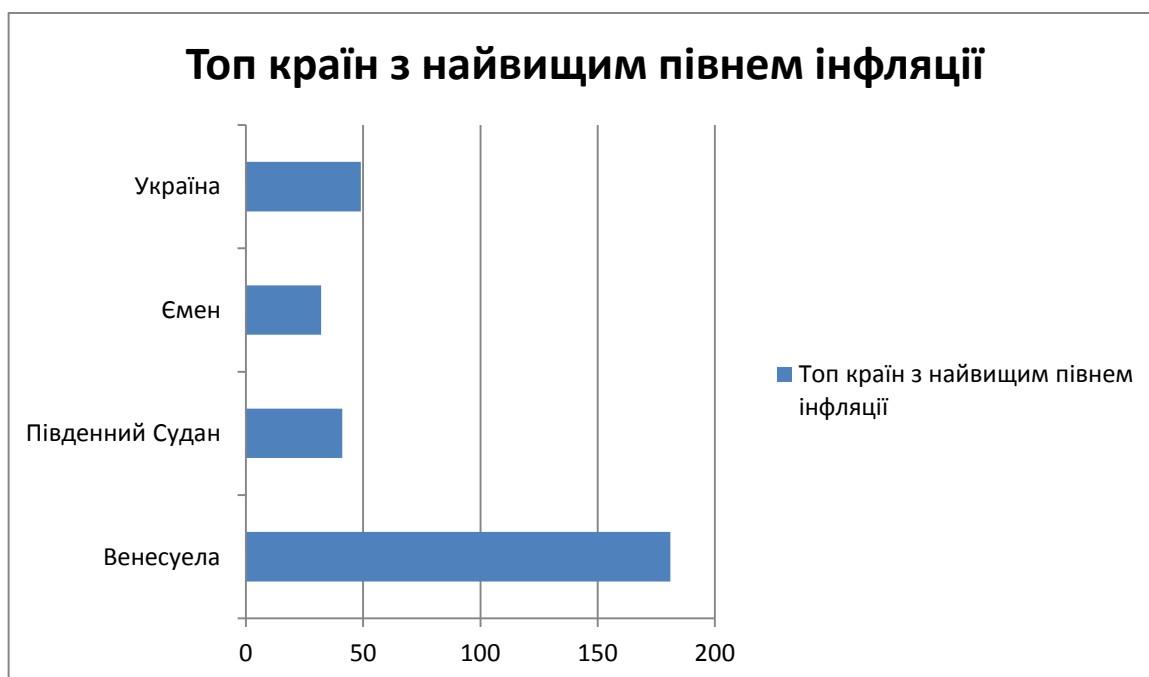
2. Макроекономічний аналіз інфляційних процесів у світі та їх взаємодія із рівнем зайнятості

Найбільш відомим індикатором інфляції є індекс споживчих цін (ІСЦ). Він вимірює середню ціну послуг та товарів. Високі темпи інфляції часто бувають пов'язані зі швидко зростаючою економікою, у якій попит на товари та послуги є вищим, ніж виробничі можливості. Боротьбу з інфляцією здійснюють центральні банки: контролюють грошову масу шляхом зменшення або збільшення короткострокових процентних ставок .

Рівень інфляції в різних країнах світу може кардинально відрізнятись. Це залежить, в першу чергу, від економічної політики країни, а також від її розвитку в цілому. Але, тим не менш, існує кілька головних причин розвитку інфляції:

- Економічна нестабільність
- Занадто велика емісія (випуск) грошей.
- Бюджетний дефіцит Криза світового масштабу (сировинної, енергетичний і т. д.)
- Проблеми в податковій системі

З року в рік показники рівня зростання або зниження цін змінюються, разом з цим, країни змінюють своє місце в фінансовому рейтингу. У 2016 році Венесуела стала країною з найбільшою інфляцією в світі - 181%. Найближчими її сусідами є Україна (49%), Ємен (32%) і Південний Судан (41%). У п'ятірці лідерів цього рейтингу з найменшими показниками виявилися Ліван (ціни в цій країні впали на цілих 3%), Маріанські острови (-2,6%), Афганістан (-2%), Греція (-1,5%), а також Швейцарія (-1,2%). В країнах з важкою економічною ситуацією знецінення національної валюти буде проходити набагато швидше. [15]

Рівень інфляції в Єврозоні

У липні 2017 року рівень інфляції в Єврозоні склав - 0,51%, що на 0,54 менше, ніж в червні 2017 року і на 0,05 більше, ніж в липні 2016 року.

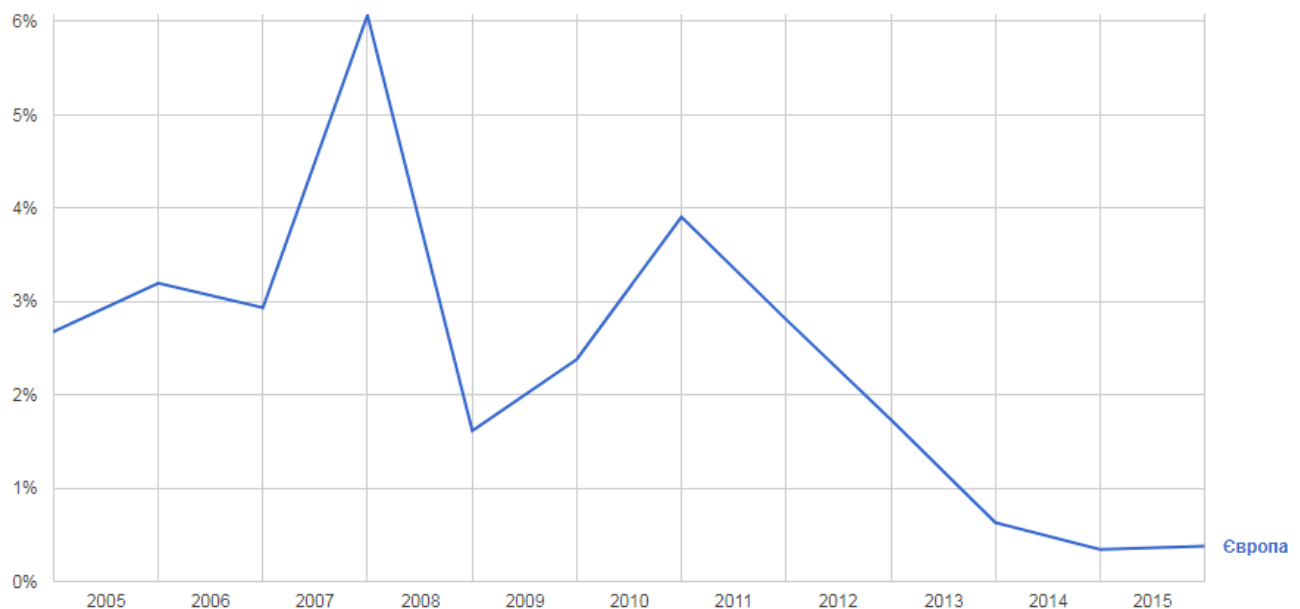
Разом з цим, інфляція з початку 2017 року склала 0,12%, а в річному численні - 1,31%.

У 2017 Єврозона займає 4 місце за рівнем інфляції в світі.

Єврозона - економічний і валютний союз 19 країн Європейського Союзу, які використовують єдину валюту - євро.

Інфляція в Єврозоні, як і в усьому Європейському Союзі, розраховується на основі гармонізованого індексу споживчих цін на Товари та Послуги (НІСР), більш конкретно - Індексу Споживчих Цін на Товари та Послуги Валютного Союзу (MUICP). Цей індекс розраховується однаковим методом у всіх країнах Єврозони, використовуючи єдиний набір визначень, а також список товарів і послуг.

Під Споживчими Цінами мається на увазі (усереднена) кінцева ціна, яку платить покупець товару або послуги і яка включає в себе всі податки та збори. Індекси розраховується з 1996 року. [16]

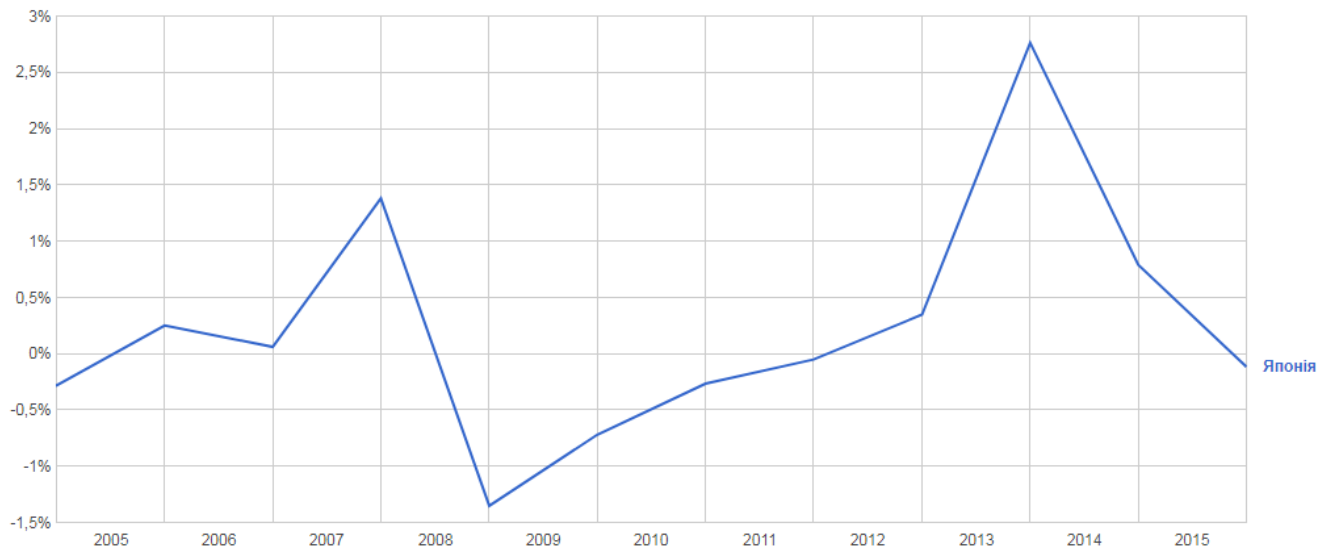
Рівень інфляції в Японії

У червні 2017 року рівень інфляції в Японії склав -0,20%, що на 0,30 менше, ніж в травні 2017 року і на 0,10 менше, ніж в червні 2016 року. Разом з цим, інфляція з початку 2017 року склала 0,10%, а в річному численні - 0,30%.

У 2017 Японія займає 3 місце за рівнем інфляції в світі.

Інфляція в Японії, як і в багатьох країнах, розраховується на основі Індексу Споживчих Цін на Товари та Послуги. Спостереження за цінами в Японії почалося відразу після Другої Світової Війни, в 1946 році, проте за поточною методологією цей індекс розраховується лише з 1970 року, тому дані до 1970 року недоступні. За всю свою історію Індекс Споживчих Цін кілька разів перераховувався, а в основу поточного індексу покладено споживчі ціни 2015 року.

Під Споживчими Цінами мається на увазі кінцева ціна, яку платить покупець товару або послуги і яка включає в себе податки і збори. [13]

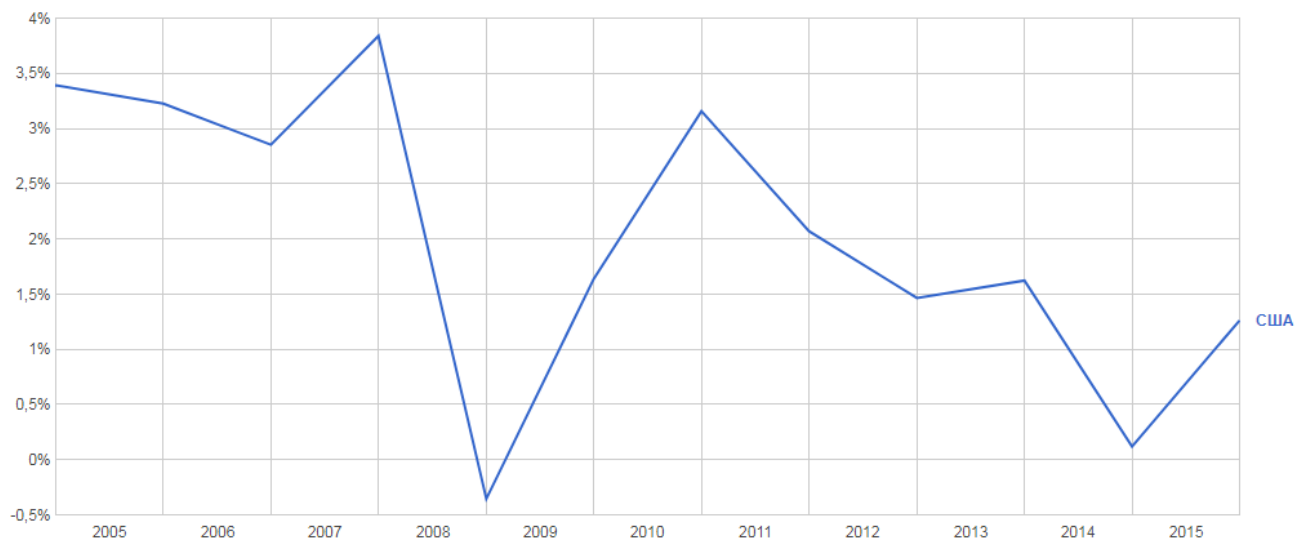
Рівень інфляції в США

У липні 2017 року рівень інфляції в США склав -0,07%, що на 0,16 менше, ніж в червні 2017 року і на 0,09 більше, ніж в липні 2016 року. Разом з цим, інфляція з початку 2017 року склала 1,39%, а в річному численні - 1,73%.

У 2017 США займає 9 місце за рівнем інфляції в світі.

Рівень інфляції в Сполучених Штатах розраховується на основі Індексу Споживчих Цін - тих цін, які платить кінцевий покупець товару або послуги, що включає в себе не тільки ціну самого продукту, але і всілякі податки і збори.

Для розрахунку інфляції використовується найпоширеніший і точний Індекс Споживчих Цін Міського Населення, що включає жителів міст, міських областей та інших поселень з чисельністю населення понад 2500 осіб. Таким чином, цей індекс охоплює більше 80% населення США. [16]

Тепер детальніше розглянемо безробіття

Останні три роки тема безробіття знаходиться під увагою світової громадськості та є предметом обговорення представників багатьох країн. Не секрет, що як в Україні, так і за кордоном, у минулому році кількість постраждалих від економічної кризи збільшилась. Люди втрачали свій дохід, робочі місця. Майже всі працюючі українці відчували на собі такі неприємні явища, як затримки з виплатами, «заморожування» зарплат.

У сьогоднішніх умовах проблема безробіття стала однією з найсерйозніших проблем в усьому світі, тому що таке негативне явище в суспільстві тягне за собою низку проблем, таких як скорочення робочих місць та виробництва, знецінення національної валюти та тому подібне.

Безробіття в Європі

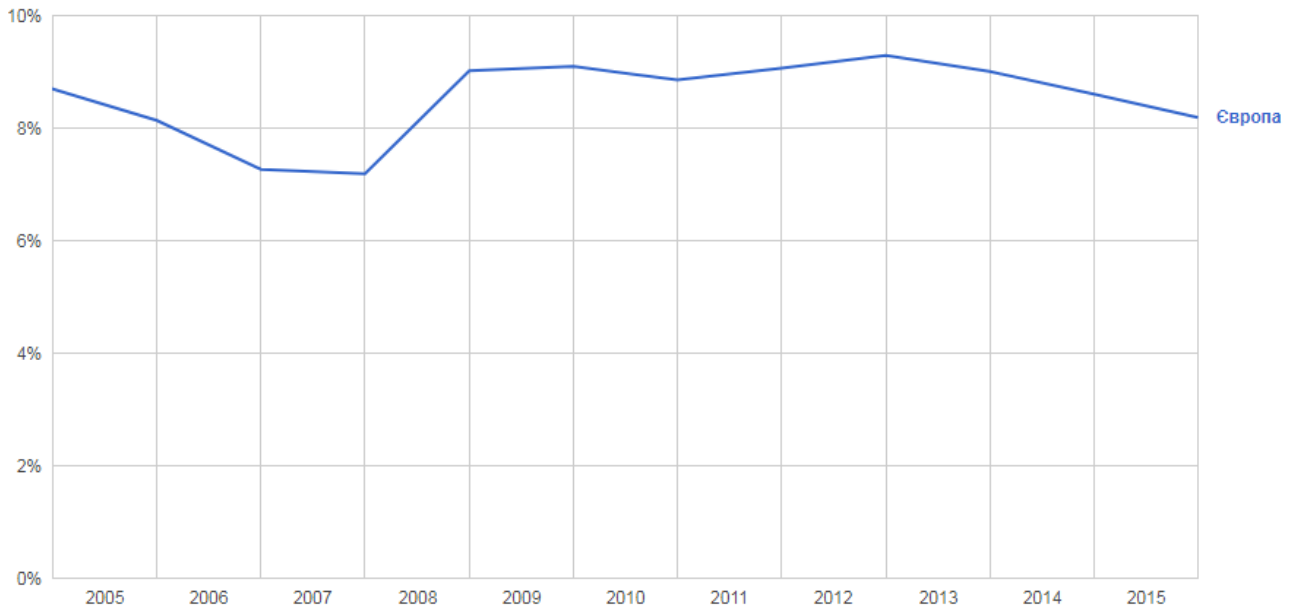
Сьогодні рівень безробіття у європейських державах усе ще знаходиться на досить високому рівні. У цілому, за даними європейського статистичного відомства, у країнах ЄС роботу не змогли знайти 24 млн працездатних громадян.

Серед держав-членів Євросоюзу найнижчі показники безробіття було зареєстровано в Німеччині – 4,9% та Австрії – 5,1%. Водночас найвищі показники – у Греції (25,9%) та Іспанії (24,0%).

Безробіття серед молоді усе ще залишається серйозною проблемою європейських держав. У жовтні майже 5 млн молодих людей віком до 25 років у Євросоюзі були безробітними, із них 3,35 млн – у євросоні. При цьому, якщо порівнювати ці цифри з аналогічними показниками річної давності, у цілому в країнах ЄС кількість безробітної молоді зменшилася на 504 000 осіб, але зросла на 141 000 у 18 країнах євросони.

Найменш відчутною ця проблема є в Німеччині, де знаходиться лише 7,7% безробітної молоді, а також в Нідерландах (9,7%) та в Австрії (10%). Найсерйознішою вона є в Іспанії – 53,8%, Греції – 49,3%, Італії – 43,3% та Хорватії – 41,5%.

Варто звернути увагу на те, що в Європі дане питання все більше переходить із економічної сфери в політичну. Якщо подивитися на темпи зниження безробіття з пікових значень 2013 року до жовтневих показників, то його рівень у розвиненіших країнах євросони знижується трохи повільніше, ніж у цілому в 28 країнах Євросоюзу. [10]

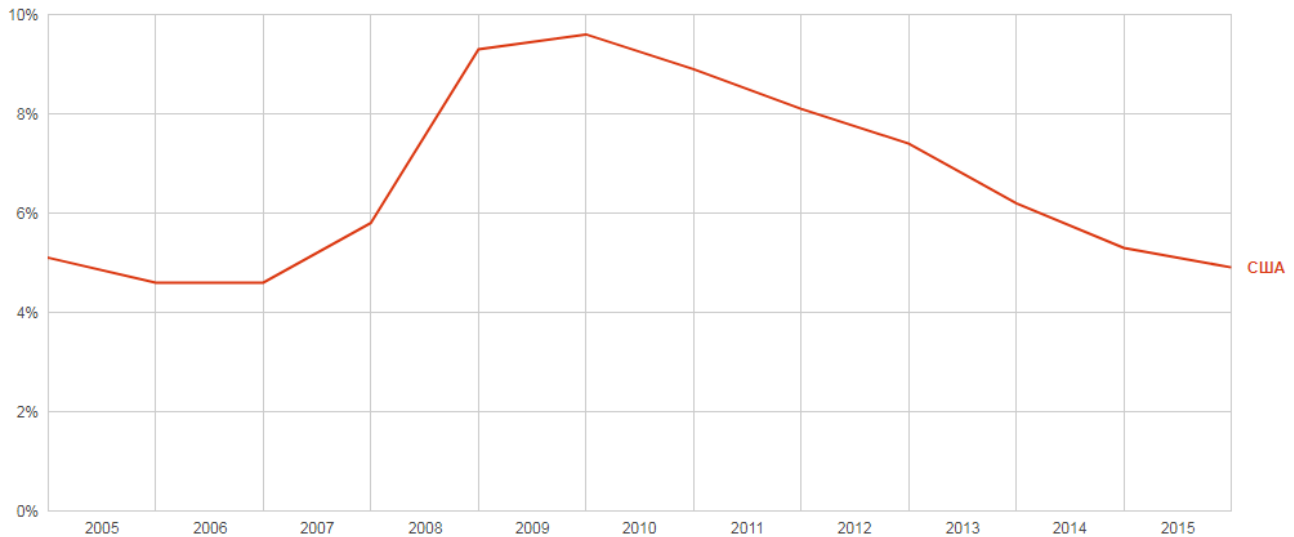
Безробіття в США

У США спостерігається інша ситуація. Тут рівень безробіття скоротився до мінімуму з 2001 року.

Про це повідомляє [The Hill](#) з посиланням на дані міністерства праці США.

За даними видання, в травні було створено 138 тис. робочих місць, а рівень безробіття впав до 4,3%, що є найкращим показником з 2001 року.

Усього за перші п'ять місяців 2017 року було створено 810 тис. робочих місць, тобто 162 тис. щомісяця, що значно більше від запланованих 80 тис. на місяць, необхідних для скорочення рівня безробіття. [14]

Безробіття в Японії

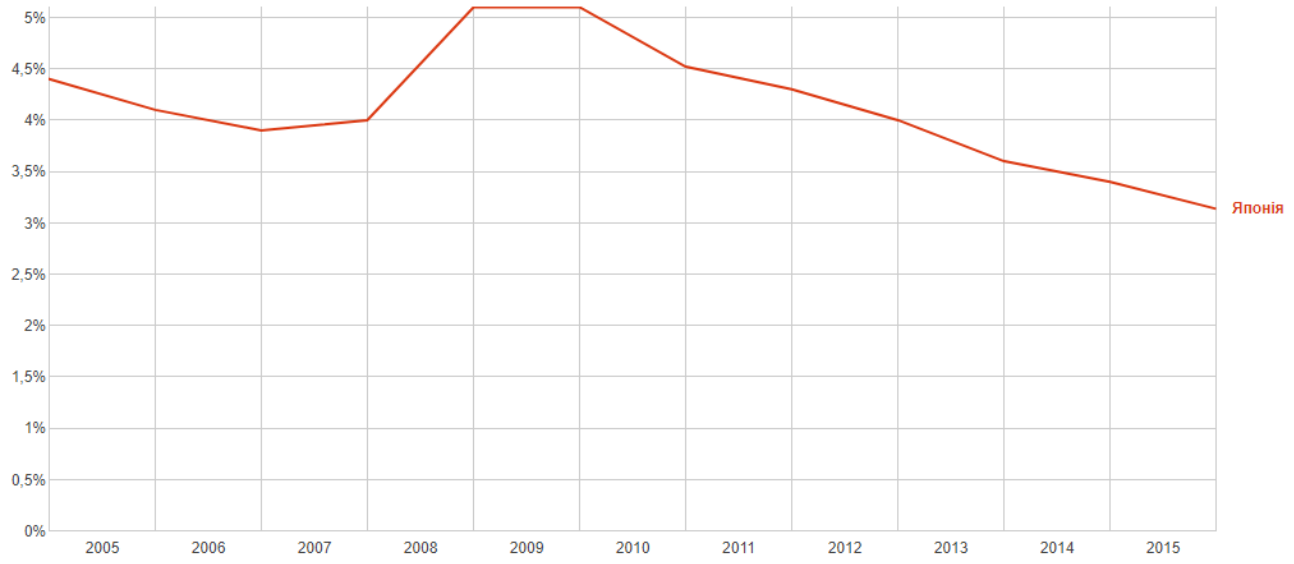
Рівень безробіття в Японії в 2016 році знизився до 3,1%, що стало найменшим показником з 1994 року, згідно з опублікованими у вівторок даними міністерства внутрішніх справ і комунікацій країни.

Згідно з доповіддю, опублікованою на сайті відомства, чисельність безробітних в Японії становить 2,08 мільйона чоловік. Серед чоловіків без роботи залишаються 3,3%, і 2,8% - серед жіночої частини населення.

Роботу в Японії в 2016 році мали 64,4 мільйона чоловік, що на 640 тисяч більше, ніж роком раніше.

Непрацююча частина населення в цій країні, включаючи осіб старше 65 років, скоротилася до 44,23 мільйона осіб, що на 500 тисяч менше, ніж роком раніше, згідно з даними міністерства.

Згідно ще одному з дослідженням, проведеним, за повідомленням агентства Кіодо, міністерством охорони здоров'я, праці і добробуту Японії, в країні на кожні 100 чоловік населення припадало в минулому році 143 робочих місяця. [16]

Рівень безробіття в Україні за 2016 р

Період (квартал)	Всього населення	Економічно активне населення	Зайняте населення	Безробітне населення	Рівень безробіття	Зареєстрованих безробітних
I	42708,6	17194,9	15428	1766,9	10,30%	498,6
II	42658,1	17273	15582,8	1690,2	9,80%	462,5
III	42635,1	17337	15675,7	1661,3	9,60%	429,5
IV	42584,5	17303,6	15626,1	1677,5	9,70%	407,2

Експерти відмічають, що офіційні статистичні дані багато в чому змовчують і можуть відрізнятись, адже багато громадян не стають на облік в Центр зайнятості або ж працюють неофіційно. Крім того, офіційні дані не враховують АР Крим і неконтрольовані Києву території Донбасу. При цьому є великий ризик росту прихованого безробіття. У зв'язку з підвищенням мінімальної заробітної плати, багато підприємств переводять співробітників на неповний робочий день, або на півставки. Набирає обороти і тіньова зайнятість через збільшення податкового навантаження на роботодавців. [2]

Економічним важелем регулювання безробіття є створення умов для повної, добровільної та продуктивної зайнятості. Основними напрямками регулювання зайнятості, що пропонуються в Україні є ряд заходів:

- підтримка самостійної зайнятості населення, розвиток підприємницької діяльності;

- сприяння підвищення якості робочої сили, розвитку системи професійного навчання кадрів на протязі всього життя з урахуванням потреб ринку праці;
- посилення мотивації до легальної зайнятості;
- підтримка громадян, які не здатні конкурувати на ринку праці;
- соціальна підтримка безробітних, зареєстрованих в державній службі зайнятості, з метою повернення їх до продуктивної зайнятості;
- забезпечення соціального захисту громадянам України, котрі працюють за кордоном;
- сприяння підготовки робочої сили, професійний рівень, кваліфікаційний склад якої відповідає вимогам ринку праці.

Рис. Взаємозв'язок інфляції та безробіття в Україні за період 2013-2016 р

Аналіз розвитку економіки України показує неоднозначну залежність між темпами інфляції і безробіття. МОП розробила рекомендації, щодо критичних показників інфляції та безробіття, тобто встановлені певні показники цих явищ, при яких держава або державний управлінський апарат має приймати кардинальні рішення. В Україні основою для виявлення та регулювання рівня інфляції та безробіття є Кейнсіанський хрест. Він дає можливість більш чітко прогнозувати і аналізувати явища інфляції та безробіття. Для цього державою

використовуються сучасні аналітичні програмні засоби. Проте ці дані не будуть максимально точними, оскільки великий відсоток економіки України знаходиться в тіні. Саме ця непрозорість є однією з головних факторів, що заважає регулюванню інфляції в цілому. [8]

3. Проблеми регулювання інфляції та безробіття та шляхи їх вирішення

Інфляція та безробіття являють собою серйозну загрозу для будь-якої держави. Але потерпають зазвичай найбільш незахищені прошарки населення.

Взаємозв'язок між інфляцією та безробіттям існує і регулюється силами державного управління. Детальніше розглянемо шляхи регулювання інфляції та безробіття.

Тривалий період часу економічна наука та практика оцінювали інфляцію негативно. Але з 60-х років ставлення до даного показника дещо змінилось. Більша частина економістів визнала, що «повзуча» інфляція може мати позитивний вплив на соціально-економічний розвиток, і руйнівного характеру набуває вона лише на вищих стадіях. Відповідно проблема боротьби з інфляцією набула характеру її регулювання з боку держави. Мета даного регулювання заключається в тому, щоб стримувати інфляцію в розумних межах та не допускати її високих темпів росту, які нестимуть загрозу благополуччю суспільства.

Ставлення до інфляції змінилось тому, що в умовах глибокого державно-монополістичного втручання в економіку, диспропорційність її розвитку стає неминучою, а інфляція - внутрішньо властивою. Тому об'єктивним є стримання інфляції на певному рівні, а не повне її переборення. [1]

Під час розвитку інфляційного процесу має місце «критична точка», після якої інфляція переходить у іншу стадію, під час якої подальше зростання грошової маси і грошових доходів певних суб'єктів стає недоцільним. Це пояснюється тим, що у певний момент темпи знецінення грошей випереджають темпи збільшення грошової маси і тоді її реальна вартість падає. Для кожного

суб'єкта ця точка настає не одночасно. Це зумовлено тим, що інфляційне зростання цін на різні товари відрізняється часом та темпами і відповідно такі ж відмінності присутні у знеціненні доходів різних груп економічний суб'єктів.

Ідея «контрольованої» інфляції сформувалась як частина кейнсіанської теорії державного регулювання економіки шляхом втручання в платоспроможний попит. Кейнс та його послідовники стверджували, що завдяки різним економічним важелям, в тому числі збільшенням грошової маси в обігу, держава здатна стимулювати збільшення попиту, відповідно збільшиться пропозиція, а значить і виробництво товарів без підвищення цін.

Кейсіанська ідея регулювання інфляції почала застосовуватись у 50-60-ті роки і більшості країн з ринковою економікою. Все це відіграло позитивну роль у пом'якшенні коливань економічного циклу та сприяло успішному розвитку економіки. Було досягнуто довгочасне (50-60-ті роки) стримування інфляції на «повзучому» рівні, що давало підстави говорити про реалізацію на практиці ідеї «контрольованої» інфляції. Проте у 70-х роках у більшості країн із розвиненою економікою розпочалося швидке зростання цін, відповідно інфляція наблизилась до галопуючого рівня. Дані зміни були зумовлені об'єктивними процесами, які виключили можливість використовувати кейсіанські ідеї для регулювання інфляції. [5]

У нових умовах кейсіанська ідея щодо регулювання інфляції зазнала критики від представників монетаристської школи. Головним її недоліком стало те, що кейсіанці не врахували в своїх дослідженнях наслідків інфляційних заходів уряду свідомої реакції економічних агентів на майбутню інфляцію. М. Фрідмен висунув ідею про «природний рівень безробіття», який визначається суто умовами ринку робочої сили та не підлягає впливу ззовні. Якщо заходами своєї політики уряд зменшить рівень безробіття за його природний рівень, то це лише прискорить інфляцію до галопуючої. Адже коли підприємці прогнозують зростання цін, страхують свої доходи відповідними заходами в ділових контрактах. Тобто очікуваний урядом перерозподіл доходів та посилення стимулювання виробництва не відбувається. Відповідно уряд повинен ще

бульше розширити пипит понад очікувані підприємцями розміри, а це є прямим шляхом до розкручення інфляційної спіралі. Позитивний ефект від таких дій може бути лише короткостроковим. У довгостроковому плані дані дії можуть призвести до гіперінфляції. [14]

Далі у цьому відношенні пішли представники монетаристської школи «раціональних очікувань». Вони стверджують, що економічні суб'єкти спроможні самостійно передбачати будь які регулюючі заходи уряду та захищати свої доходи від їх впливу. Тому вони не визнають навіть короткостроковий ефект регулювання зайнятості та емісії та підтримують головний висновок монетаристської доктрини. Він стверджує, що стабілізаційна політика є безплідною і від неї потрібно відмовитись, а ринкова система сама здатна підтримувати себе у рівновазі, за умови що на неї не будуть впливати. [9]

Політика регулювання інфляції зазнала краху на практиці та з початку 70-х років замінилась антиінфляційною політикою, до якої змушені були перейти більшість країн світу. Антиінфляційна політика у країнах із розвинутою ринковою економікою здійснюється за такими напрямками як дефляційна політика (врегулювання попиту) та політика доходів, або за двома напрямками одночасно.

Дефляційна політика являє собою рід методів щодо обмеження платоспроможного попиту через кредитно-грошовий та фінансовий механізми. Вона проводиться тоді, коли інфляцію викликали причини, які діють зі сторони грошей. Щоб зменшити надходження зайвих грошей в обіг, слід скоротити витрати державного бюджету, в першу чергу на субсидії для підприємств, інфраструктуру, на соціальні та військово-промислові потреби. Щоб вилучити з обігу гроші, які вже надійшли туди, використовують посилення податкового тиску на доходи. Але мобілізовані в бюджет через податки кошти знову можуть вийти в обіг у вигляді державних витрат. Щоб це не допустити, слід зменшувати бюджетні витрати.

Також важливим інструментом даної політики виступає кредитна рестрикція та пряме лімітування випуску готівки в обіг. При підвищенні дисконтної ставки центрального банку, регулюванні процентної ставки, збільшенні норм обов'язкових резервів та інших методах держава скорочує банківське кредитування народного господарства та тим самим стримує збільшення грошової маси та платоспроможного попиту. На практиці використовується пряме державне лімітування росту кредитних вкладень та готівкової маси в обіг, здійснюється контроль центрального банку за обґрунтованістю видач позик на великі суми.

Політика дефляції при правильному її використанні може дати бажаний антиінфляційний ефект, але щоб її реалізувати, слід прикласти чималих зусиль, тому що посилює соціальне напруження в суспільстві, викликає загрозу економічної кризи та банкрутства підприємств та може вести до безробіття. [9]

Другим напрямом антиінфляційної політики є політика доходів, яка передбачає контроль держави за заробітною платою та цінами. Цей контроль може зводитись до фіксації заробітної плати та цін на певному рівні, або ж до встановлення темпів їх зростання в певних межах, найчастіше в межах темпів приросту продуктивності праці. Цей метод широко використовували у Радянському Союзі. Проте і західних країнах мало хто наважувався його застосовувати через можливі негативні соціальні наслідки. Тому що заморожування цін є прямим втручанням у приватне підприємництво і в сферу ринку, що може призвести до деформації дії його механізму. Першим негативним наслідком виступає поява товарного дефіциту. А замороження зарплат ставить у важке положення працюючих, викликає їх невдоволення урядовою політикою та посилює соціальне напруження.

Під впливом неомонетаристських ідей більшість західних країн відмовились від втручання в ціни та заробітні плати та направили свої регулюючі дії на подолання причин інфляції зі сторони товарів, створення сприятливих умов для дії законів ринку і всеможливе стимулювання приватного підприємництва. Це проведення антимонопольної політики,

стимулювання ринкової конкуренції, зменшення державної підтримки слабких підприємств, а також проведення гнучкої податкової політики та інші. Дані заходи позитивно вплинули на дефляційну політику, в результаті чого країни Заходу у другій половині 80-х років подолали галопуючу інфляцію та ввели її в межі «повзучої».

У нових умовах знову постала проблема регулювання інфляції відповідно до кейсіанських ідей, але й досвід 80-х років, який базувався на ідеях неомонетаризму, мав велике значення.

По-перше, інфляція здатна легко перерости із регульованої у нерегульовану та досягти галопуючих темпів.

По-друге, антиінфляційна політика дає кращий ефект, коли менше вимагає втручання у виробництво, коли кращі умови в країні створюються для розвитку підприємства.

По-третє, негативні для суспільства наслідки може надати не лише високі темпи інфляції, а і антиінфляційні заходи держави, якщо їх використовувати неправильно. [11]

На сьогодні нам відомі різноманітні методи боротьби з безробіттям. Зазвичай вони впливають із концепції, яку сучасні економісти дотримуються при поясненні причин безробіття. Наприклад, представники класичної теорії ринку праці пропонують заходи по зниженні зарплати; мальтузіанці вважають, що слід зменшити народжуваність; кейсіанці пропонують спільні роботи за рахунок державного бюджету у короткостроковому періоді, і державні замовлення приватним підприємствам, які будуть стимулювати попит у довгостроковому періоді.

На думку монетаристів, зменшення бюджетного державного дефіциту, врівноваження інфляції, ухилення від розробки соціальних програм, та створення здорового ринкового середовища, у якому обов'язково повинне бути розорення неефективних підприємств та підтримання сильних товаровиробників. Монетаристи пропонують збільшувати облікову ставку

процента, а не знижувати її. Вони вважають, що зростання виробництва та зростання попиту на робочу силу може викликати ефективно діючий ринок. Ціна для суспільства за монетарний шлях розвитку ринку є злочинство та жебрацтво, соціальна напруга у суспільстві. Приклад того є досвід України, коли вона використовувала монетарні важелі економічного розвитку.

Щоб прогнозувати подальшу ситуацію з безробіттям в Україні, слід врахувати такі чинники, які будуть діяти як у бік збільшення, так і в бік зменшення його рівня. [4]

Зростанню безробіття сприяють такі чинники:

- 1) потреба структурної реорганізації неефективної економіки;
- 2) ліквідація штучних обмежень щодо росту циклічного безробіття;
- 3) дефіцит інвестицій для створення нових робочих місць;
- 4) досвід роботи служб зайнятості, відповідальність виконавчої влади є відсутніми.

Чинники, які сприятимуть скороченню безробіття:

- 1) незадоволений попит та можливість створення нових робочих місць у різних сферах;
- 2) нерозвиненість приватного сектора та присутність тіньової економіки;
- 3) низький рівень заробітної плати та слабкість профспілок, які не здатні домогтися підвищення загального рівня заробітної плати і пов'язане з цим обмеження попиту на працю.

Висновок

Питання взаємозв'язку інфляції та безробіття є предметом дослідження багатьох представників економічної науки і різних наукових шкіл. Інфляцію і безробіття вважають двома основними факторами макроекономічної нестабільності. Вони будуть існувати, доки буде існувати економіка, а їхній тісний зв'язок завжди буде створювати труднощі.

Основним інструментом вивчення їх взаємодії виступає крива Філіпса, яка показує існування зворотної залежності рівня безробіття приростом номінальної заробітної плати. У сучасному світі у кривій Філіпса замість темпів приросту номінальної заробітної плати розглядають темпи приросту цін, тобто саму інфляцію. Якщо зростає заробітна плата, то зазвичай зростають і ціни.

На поведінку людей, виробничу активність населення впливають не тільки зростання цін, а й очікування. Якщо вони раціональні, то раціональна і поведінка. Людей не цікавить номінальна заробітна плата, а реальна. Сама інфляція стає тепер залежною від ступеня довіри до дій виконавчого органу влади. Політика вибору між безробіттям і інфляцією втрачає свою актуальність. Основні акценти зміщуються в бік вивчення факторів, під впливом яких формуються очікування. Проте точність даних про рівень інфляції і безробіття залежить також від рівня тіньової економіки, що приховує великий об'єм інформації. Кожна країна мусить шукати свої найбільш придатні шляхи регулювання інфляції та безробіття, у випадку якщо вони будуть не правильними, це може принести для країни більше шкоди ніж користі.

Список використаної літератури

1. Базилевич В. Д. Макроекономіка: Підручник . - К. : Знання , 2005. - 851 с.
2. Індекс інфляції в Україні в 2017 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://insiders.com.ua/spravochnik/indeks-inflyatsii>
3. Крива Філіпса [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://textbooks.net.ua/content/view/1372/19/>
4. Методи подолання безробіття [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://epi.cc.ua/metodyi-preodoleniya-bezrobotitsyi-25704.html>
5. МОДЕЛЬ ВЗАЄМОЗАЛЕЖНОСТІ ІНФЛЯЦІЇ ТА БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЙНОГО ВИБОРУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.confcontact.com/2012_11_29/1_ovchinnik.htm
6. Наслідки інфляції та антиінфляційна політика [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://buklib.net/books/24018/>
7. Пазюк О. Проблеми безробіття в Україні // Україна: аспекти праці. - 2005. - № 2. - С. 3-10
8. Панчишин С. Фіскальні аспекти інфляційного процесу в умовах трансформації економіки України //Фінанси України. - 1998. - № 5. - С. 61-66
9. Панчишин С.М. Макроекономіка: Навч. посібн. / С.М.Панчишин. – К.: Либідь,2005. – 616 с.
10. Сайт Міжнародної організації праці (МОП) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dsp.gov.ua/>
- 11.Савченко А. Г. Макроекономіка: Підручник. - К. : КНЕУ, 2005. - 441 с.
- 12.Сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
13. Сайт всесвітньої статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.worldometers.info/ru/>

- 14.Сніжко О.В. Видатки антиінфляційної політики в Україні //Вісник Київського університету імені Т.Шевченка. - 1998. - Вип. 8: Міжнародні відносини. - С. 67-75.
- 15.Статистика: Экономические показатели стран мира [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.ereport.ru/stat.php?razdel=country>
- 16.Статистика країн світу [Електронний ресурс] . - Режим доступу: <http://svspb.net/sverige/statistika-stran-mira.php>
- 17.ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ [Електронний ресурс].- Режим доступу: http://www.essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/28430/1/Shliahy_vdoskonalennia.pdf